

„A napi instrukciókba, munkairányításba kellene beépíteni a munkavédelmet.”

- interjú Kling Péterrel

A GINOP 5.3.4-16-2018-00039 kódszámú és „Munkabiztonság és a munkaegészségügy komplex fejlesztése a raktározás, tárolás; postai, futárpostai ágazatokban foglalkoztatottak részére” című Európai Unió projekt kapcsán Kling Péter munkavédelmi szakmérnök, tanácsadó osztotta meg tapasztalatait a munkavédelem és munkabiztonság fontosságáról.

Mióta foglalkozik munkavédelemmel? Milyen végzettséggel, tapasztalatokkal rendelkezik ezen a területen?

Okleveles faipari mérnökként végeztem 1997-ben. Utána különböző faipari cégeknél dolgoztam mérnökként, külföldön és Magyarországon egyaránt.

2002 körül bejött a kockázatértékelési kötelezettség a vállalkozásoknál. Édesapám akkoriban asztalos vállalkozó volt, így neki is kellett a saját vállalkozásáról kockázatértékest végezni.

A faiparban akkor már volt jártasságom, így édesapám megbízott velem, hogy készítsem el a családi vállalkozásra. Akkoriban már voltak munkavédelmi könyvesboltok, így hát vettem szakirodalmat,

megnéztem, hogy mit is tartalmaz egy ilyen kockázatértékelés és elkészítettem a családi cégre. Nem volt egy nagy ördögösség, főleg ilyen kis vállalkozások esetén, mint a családi asztalos műhely, ahol 5-6 ember dolgozott. Ezért úgy voltam vele, hogy az ismeretségi körben, munka mellett, másodállásban el tudom másnak is készíteni, ez akkor nem igényelt semmilyen munkavédelmi végzettséget, bárki készíthetett ilyen dokumentumokat. A 2000-es években ráadásul évente kellett a kockázatértékelést felülvizsgálni, csak pár éve jött be a 3 évenkénti újra elkészítési kötelezettség.

2004-től azonban változás történt a kockázatértékelések terén. Ekkor már munkavédelmi végzettséghez kötötték a készítésüket és a felülvizsgálatukat. Úgy voltam vele, hogy sajnáltam veszni hagyni az addig összegyűlt ügyfeleket és a megszerezett tudást, ezért elvégeztem egy munkavédelmi technikus képzést.

Az már látszódtott, hogy már annyi ügyfél összegyűlt, hogy azzal már el lehet kezdeni önállósodni. Akkoriban éppen munkahelyváltás előtt álltam és úgy gondoltam, hogy inkább koncentrálok a munkavédelemre és a kockázatértékelésre. A munkavédelmi végzettségem már megvolt, a korábbi munkákból már összegyűlt annyi ügyfél, hogy nem kellett teljesen nulláról kezdenem. Elkezdtem egyéni vállalkozóként dolgozni és évről-évre jöttek hozzá újabb ügyfelek, újabb tevékenységek. Idővel vettem fel kollegákat, különböző munkavédelmi CD-ket készítettünk, rendezvényeket, tanfolyamokat szerveztünk. Mi is csináltunk munkavédelmi technikus tanfolyamokat, egyre jobban beleástam magam ebbe a témába, elvégeztem a munkavédelmi szakmérnöki képzést is és egyre kiterjedtebbé vált ez a tevékenység.

A legelején még **a faipar volt a domináns**, mert ugye az édesapám is asztalos volt, én is faipari mérnökként végeztem. A faipar amúgy is az egyik legveszélyesebbek közé tartozott, tehát abban a körben kezdtem.

Később már többféle iparággal is foglalkoztam, mert egy bizonyos cégméret felett már nem lehet specializálódni. Mint az élet szinte minden területén, itt is érdemes több lábbon állni.

Van-e esetleg konkrét munkavédelemmel kapcsolatos példája? Mire figyeljenek oda az érintettek?

A legérdekesebb az volt, hogy a munkavédelmi oktatásoknál, nagyon nehezen fogadták be az elmondottakat. Hiába tartottunk akármilyen oktatást valahogy a dolgozók úgy elültek. Fél agyukat kikapcsolják, lehet végre pihenni. Nekem az volt az elvem, hogy **a munkavédelmi oktatások a legfontosabbak, mert hiába van akármilyen védőberendezés, ha azt a dolgozók nem használják, kikerülik, és nem tudják azokat az alapokat, hogy hogyan álljanak hozzá a munkához, akkor önmagában a védőberendezés nem sokat ér.**

Ekkor jutott eszünkbe a többi munkavédelmis kollégával, hogy **összegyűjtjük a jellemző munkahelyi balesetek képeit**. Ezek természetesen megtörtént konkrét balesetek voltak, rövid leírással, CD-re kiírva.

Ilyen kirívó eset volt például a targoncás munkás, akinek a fejére esett egy cserép, és mivel nem volt rajta védősisak, ezért máris megtörtént a baj...

Vagy másik példa a gyűrűt hordó dolgozó, aki leugrott a platóról, az ujjá gyűrűvel együtt fennakadt, melynek következtében a gyűrű lefejtette a húst az ujjáról. Ezek a valós történetek, képek olyan szempontból tényleg nagyon jók voltak, hogy ha az oktató elmondta: **„Emberek hordjatok sisakot,**

mert ha nem, akkor baj lesz!” és „Ne hordjatok gyűrűt, mert akkor meg ez lesz!”, akkor nem történt semmi. Viszont amikor kezdtünk ilyen képeket mutogatni, akkor jól látszott, hogy **mindenki rögtön levette és zsebre vágta a gyűrűt, illetve a sisakot magához ölelte.**

Ami a legérdekesebb sztori volt, hogy valaki a munkavédelmi oktatáson szenvedett munkahelyi balesetet. Pont mikor az ominózus gyűrűs képre ugrottunk, akkor azonnal elájult és beverte a fejét. Nem is azt mondom, hogy csak sima elrettentő példák voltak ezek, hanem inkább érzelmi hatást váltott ki a résztvevőkből. Mert ha az ember csak hallja, akkor az egyik fülén be, a másikon ki. De **ha már van valami érzelmi töltet, akkor már mindjárt sokkal közelebbinek és személyesebbnek érzi az ember.**

A postai, futár és logisztikai ágazatban, ami jellemző veszélyforrás, hogy sok helyen a futár már egy egyéni vállalkozó, nyilván a Magyar Posta Zrt. esetén a levélhordókat ne soroljuk ide, nekik van saját munkavédelmi képviselőjük, inkább elsősorban az egyéb futárokról, kiszállítókról gondolkodom. Sok helyen úgy működik a dolog, hogy a futár egyéni vállalkozó és leszerződik a céggel. De az egyéni vállalkozókra ugye nem vonatkozik a munkavédelmi törvény (mivel nem szervezett munkavégzés), így nem kell foglalkoznia a saját munkavédelmével, a legtöbb esetben nem is foglalkozik vele. A megbízónak pedig nem érdeke ezzel foglalkozni, a törvény sem kötelezi rá. Így sok esetben ezek elsikkadnak. Rossz állapotú járművekkel közlekednek itt a téli időszakban, a szinte teljesen elkopott téli gumikkal, és máris kialakul egy-egy veszélyhelyzet, baleset.

A munkahelyi biztonság és egészségmegőrzés érdekében mi lenne a legfontosabb üzenete a munkavállalók és munkáltatók számára?

Talán azt tartanám legfontosabbnak, hogy ne hagyatkozzanak a munkáltatók arra az évi egyszeri munkavédelmi oktatásra, ahol nagyjából elmondják az elméletet, mert ha rázúdítanak az emberre rengeteg munkavédelmi információt, amikkel pont akkor találkozik először, úgyse tudja megtanulni, maximum akkor, ha eléggé motivált és mélyebben is utánajár a dolgoknak. Úgyhogy én azt szoktam mondani az ügyfeleimnek, hogy **inkább több rövid munkavédelmi oktatást tartsanak.** Ezzel is

ismételve az éves, nagy oktatás éppen aktuális részeit. De az is egy megoldás, hogyha minden olyan esetben, amikor **valami újabb munkafázis jön, a helyi vezető 5 percen elmagyarázza a munkásnak, hogy mire figyeljen, akár napi vagy heti szinten.**

Ezek alapján inkább az lenne a helyes irány, ha rövidebbek lennének az oktatások?

Nem feltétlen. **Inkább a napi instrukciókba, munkairányításba kellene beépíteni a munkavédelmet.**

Hogyha elmondják az embernek, hogy most az a feladat, hogy azt a kupacot összevágod, és azt oda teszed, akkor abba a feladatkiadásba bele kellene annak a munkavédelmi aspektusait is venni. Időben ez nem sok. Kb. **3 percen elmondják a feladatot és még fél percen azt, hogy mire figyeljenek oda munkavédelmi szempontból.** Ez így nem tűnik egy olyan óriási igénybevételnek, és ennek van esetleg hatása is, míg egy év elején megtartott oktatás tartalmára kisebb valószínűséggel emlékeznek novemberben.

Másik probléma, hogy a nagy munkaerőhiány miatt sok helyen szinte mindenkit felvesznek betanított munkásnak. Ezekről az emberektől nem feltétlen lehet elvárni, hogy egy olyan munkamorállal, fegyelmi szinttel rendelkezzenek, mint akik már régóta dolgoznak az adott helyen.. Úgyhogy figyelembe kell venni ezeket a tényezőket is és nem lehet arra hagyatkozni, hogy a megtartott oktatást később is tudja és észbe tartsa.

Ön szerint, egy ilyen Európai Uniós projekt, mint a GINOP-534 konstrukció, hogyan segíti elő a munkavédelem ügyét az érintett ágazatban?

A **kutatás** az, ami leginkább szolgálhat újdonságokkal. Ebből szerintem olyan eredmény tud születni, amit ha megfelelően feldolgoznak és megfelelő megállapításokat szűrnék le, akkor azok **nagy segítségére lehetnek a munkavédelmi képviselőknek**, akik adott esetben munkavédelmileg annyira nem felkészültek. Nyilván ez abból fakad, hogy megválasztják őket és részt vesznek egy 1-2 napos tanfolyamon, amin szinte először találkoznak a munkavédelemmel, ezért sem tudnak mindent.

Szóval a **kutatás segítségével megismerhetnek jó gyakorlatokat, jellemzőbb problémaforrásokat az iparágban. Ettől kezdve a képviselők nem csak a saját tudásukra hagyatkozhatnak, hanem át tudnak venni jobb megoldásokat, az adott iparágban bevált példákat.**

Közeledünk az ünnepekhez, amely kiemelt időszak az élet szinte minden területén, a határidők szabta nyomás ránehezedik az iparági munkaadók és munkavállalók vállára egyaránt. Ki tudna emelni olyan stresszkezelő módszert, amely segítségére lehet az iparági munkaadók és munkavállalók részére?

Általános stresszkezelő módszert nehezen tudok mondani, mert ugye mindenkinek más az, ami a stresszt kiváltja. Ilyet inkább egyénre szabottan lehet definiálni és felállítani.

Ami ebben a téli időszakban inkább jellemzőbb probléma, és ami ellen viszonylag könnyebb védekezni azok az utcai elesések. Munkavédelmi boltokban lehet kapni ilyen cipőre húzható csúszásgátló talpakat. Célszerű ilyet tartani, főleg annak, aki olyan munkakörülmények között dolgozik, hogy az utcát kell járnia. A táskájában, zsebében könnyedén elfér, így egyből rá tudja húzni a cipőre.

A projekt hivatalos honlapján, a későbbiekben további hasznos információkat talál:

<http://www.postaesfutarbiztonsag.hu/>